

ENTREVISTA A ANTONI CASTELLS, CONSELLER D'ECONOMIA

"CiU ens va fer incloure a l'Estatut punts al límit del que és raonable"

CARLES PASTOR

EL PERIÓDICO, 12 DE MARÇ DE 2006

EDAT: VA NÉIXER A BARCELONA EL 24 DE SETEMBRE DE 1950

ESTAT CIVIL: CASAT, DOS FILLS

TRAJECTÒRIA: CATEDRÀTIC D'HISENDA PÚBLICA. ÉS EL RESPONSABLE DE POLÍTICA ECONÒMICA DEL PSC. VA SER MEMBRE DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA I DEL TRIBUNAL EUROPEU DE COMPTES

El conseller Antoni Castells respira alleujat: l'Estatut contemplarà un model de finançament millor que l'actual, però alliberat d'adherències massa radicals.

--¿El títol d'Hisenda de l'Estatut que s'aprovarà es correspon amb el que va demanar el Parlament?

--En tota negociació l'única manera d'arribar a un acord és buscar un punt intermedi que satisfaci les dues parts i crec que ho hem aconseguit. El text acordat inclou els aspectes fonamentals de l'aprovat pel Parlament el 30 de setembre, i manté l'essència del model que va proposar el Govern l'abril de l'any passat.

--¿Quins són aquests aspectes fonamentals?

--En primer lloc, participar, amb l'Estat, en els rendiments dels principals impostos. Era el que proposàvem i ho hem aconseguit. Només n'ha quedat al marge l'impost de societats.

--Però això ja es tenia des del 1993. L'únic nou és una participació en

els impostos.

--És veritat. El 1993, es va posar en marxa aquest procés amb una participació del 15% en l'IRPF, un pas molt important que va significar una ruptura, un canvi qualitatiu. El camí s'ha anat eixamplant cada vegada més i amb el nou Estatut tindrem una participació del 50% en l'IRPF, 50% en l'IVA i 58% en els impostos especials, uns percentatges que ja són molt significatius. Aquest és un aspecte molt important, ja que a partir d'ara tots els ingressos de la Generalitat procediran dels impostos que paguin els ciutadans. Segon punt important: disposarem d'una capacitat normativa significativa respecte a aquests impostos. És a dir, no només es tracta de compartir el rendiment, sinó de poder decidir com seran, i, eventualment, decidir sobre la conveniència d'apujar-los o abaixar-los.

--¿Hi ha voluntat política d'apujar- los o abaixar-los?

--Tenim la voluntat de ser políticament responsables. Volem la clau dels nostres ingressos, perquè som un Govern amb voluntat de governar, de decidir, de tenir l'última paraula sobre els nostres recursos. Però si es refereix a una actuació més immediata, de si pensem pujar o abaixar un impost o un altre, no n'hi ha i no perquè defugim les nostres responsabilitats. De fet, quan ha sigut necessari hem fet ús de la nostra capacitat normativa, com ha passat en el cas del cèntim sanitari, en l'impost minorista d'hidrocarburs i en la reducció de l'impost de successions. En altres impostos, com per exemple l'IRPF, crec que en línies generals és encertada l'orientació de la reforma impulsada pel govern de l'Estat.

--Però la capacitat normativa de la Generalitat, ¿fins on arriba?

--En aquest punt el text conté molt poques diferències respecte del que va aprovar el Parlament de Catalunya. Va fins i tot més enllà: afegeix la possibilitat de comptar amb la capacitat normativa sobre l'IVA minorista. Tot i que abans haurem d'explorar a Brussel·les quines possibilitats hi ha.

--I encara queda l'Agència Tributària.

--Sí, aquest és el tercer aspecte important. No només tindrem capacitat normativa, sinó també de gestió a través d'una Agència Tributària catalana i del consorci amb l'Administració de l'Estat. Es tracta d'una fórmula intermèdia

molt satisfactòria.

--Però la Generalitat només recaptarà els impostos propis o els cedits al 100%.

--L'Agència Tributària de Catalunya serà la responsable de la gestió de tots els impostos propis i també dels cedits totalment. Avui, la Generalitat no gestiona la totalitat d'aquests impostos, només alguns, i ho fa per delegació de l'Estat, a través d'una llei. Ara quedarà clarament establert en el text estatutari. A més a més, amb el nou Estatut tindrem capacitat per atendre les reclamacions sobre aquests impostos per via administrativa. És molt important, sobretot, el compromís de crear en dos anys un consorci paritari Estat-Generalitat responsable de la gestió de la resta dels impostos estatals, tot i que li he de dir que la meva voluntat és que aquest termini de dos anys sigui retallat.

--¿De tots els impostos?

--L'Estatut afirma "quan així ho exigeixi la naturalesa del tribut". Això significa que haurem de decidir de manera conjunta quins tributs pot gestionar aquest consorci. No hi ha cap mena de dubte, i existeix a més a més un compromís polític, que l'IRPF és l'impost que permet visualitzar millor la responsabilitat tributària dels governs autonòmics. El consorci pot arribar a convertir-se en l'Administració tributària a Catalunya. I jo intentaré, a més a més, que sigui l'Administració tributària *de* Catalunya.

--Una major participació en els impostos atorga més autonomia financera, però no garanteix més ingressos. Pot passar com a Madrid i a les Balears, que actualment ja recaptin més del que els correspon i han de tornar diners a l'Estat.

--És clar que pot passar. I no és negatiu, sinó tot al contrari, que els fluxos fiscals de solidaritat siguin transparents. És a dir, que es pugui visualitzar la contribució de Catalunya a la solidaritat amb altres comunitats autònomes.

--Per tant, ja no hi haurà fons de suficiència (la quantitat que aporta l'Estat fins a cobrir les necessitats de cada comunitat).

--És probable que per a Catalunya no. Però això, com acabo d'assenyalar, no és

dolent en si mateix si respon al fet que els nostres ingressos tributaris han augmentat de manera molt notable. És lògic que existeixin mecanismes d'anivellament, transferències que facin possible que les diferents comunitats atenguin els serveis en condicions bàsicament similars, sempre que facin un esforç fiscal que també sigui similar. Ara bé, i aquest és el quart aspecte en què es basa el sistema de finançament, aquests mecanismes no han de penalitzar les comunitats, com Catalunya, que paguem més impostos. De manera que una part de tots aquests impostos s'ha de traduir en més ingressos per a la Generalitat de Catalunya.

--Em referia més aviat que el creixement de recursos de la Generalitat al final fos zero.

--Això no passarà, però es tracta d'una altra qüestió. És bo que es visualitzi la solidaritat de Catalunya amb altres comunitats, que existeixin fluxos horitzontals, de manera que ningú pugui discutir que Catalunya és solidària. Una altra qüestió és que després d'aplicar aquests mecanismes, els nostres recursos siguin els mateixos que ara o que augmentin. I puc afirmar que l'aplicació de l'Estatut significarà més recursos per a la Generalitat perquè els criteris establerts en el nou Estatut ens situen en una posició més favorable que mai en la negociació que haurà de concretar el model i que, finalment, decidirà els recursos de què disposarem.

--Doncs Esquerra Republicana diu que tot plegat és el mateix, que no hi ha cap canvi de model, i que per tot plegat no valia la pena fer tant esforç.

--Hi discrepo rotundament. ERC pot sentir-se orgullosa d'aquest acord, perquè en molt bona part és gràcies a ella. Per descomptat, més que a altres forces polítiques ¿Què proposava CiU fa un any? Sobirania fiscal total, una administració tributària totalment independent de l'Estat per recaptar tots els impostos --no volia ni sentir parlar d'agència consorciada-- i pagar una quantitat a l'Estat: un 2% del PIB per les despeses de l'Estat i un 2% més per solidaritat. ERC, en canvi, proposava un model que essencialment és similar al que hem aprovat. No obstant, el que abans trobava bé ara ho considera insuficient.

--I si ERC acaba no donant suport a l'Estatut, ¿què creu que hauria de fer el PSC i el president Pasqual Maragall? ¿Fer-la fora de la Generalitat?

--Sóc partidari d'esgotar fins a l'últim moment la possibilitat que ERC entri en aquest acord, perquè és bo per a l'Estatut, per al país i per a la Generalitat.

--¿Era inevitable la foto entre el president Rodríguez Zapatero i Artur Mas?

--Al setembre, al Parlament, CiU va estar tensant la corda fins a l'últim moment. Vam haver d'incorporar alguns aspectes que, des del meu punt de vista, se situaven al límit del terreny del que era raonable. Eren les exigències de CiU per sumar-se a l'acord. Vam aconseguir mantenir, en el seu contingut, els punts essencials, però a base de fer concessions en la redacció. En l'etapa de negociació a Madrid, ¿qui havia de renunciar a això? ¿Amb qui havia de negociar el president Zapatero per eliminar aquests punts del text? De fet, en realitat, hem assistit a la renúncia per part del senyor Mas d'algunes de les demandes que ell mateix havia imposat anteriorment.